

Seria: Profesorki Super-Babki
Nr odcinka: 230
Podseria: przedwojenne polskie profesorki/naukowniczynie
Podseria: Wolna Wszechnica Polska
Podseria: wyróżnione godnością Doctor Honoris Causa

STEFANIA SKWARCZYŃSKA

docent ze Lwowa (UJK)

- =====
- [1] Małgorzata Golicka-Jabłońska: *Tak trzeba*. Wydawnictwo „Dom Literatury w Łodzi”, Łódź 2013.
- [2] Marek Bielacki, Jan Trzynadłowski (redaktorzy): *Stefania Skwarczyńska – uczony, nauczyciel, wychowawca, Materiały Sympozjum Poświęconego Twórczości Naukowej Stefanii Skwarczyńskiej*. WUŁ, Łódź 1992.
- =====

Bohaterką kolejnego odcinka jest Pani Profesor Stefania Skwarczyńska. Co nie jest powszechnie znane - była przedwojenną naukowczynią, jedną z wielu, w II Rzeczypospolitej, o których eseista nie dowiedział się w szkołach. Ona **habilitowała się na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie (UJK)** (23 czerwca 1937r.) na podstawie rozprawy „Estetyka makaronizmu”. Była to pierwsza habilitacja we Lwowie z teorii literatury!, a druga (po Marii Dłuskiej) [2] w dziedzinie nauk filologicznych. Inne naukowczynie ze Lwowa to np. Karolina Lanckorońska (odc. nr 7), czy Alicja Dorabialska (odc. 2). Obecnie - na szczęście - lekturą szkolną są wspomnienia Karoliny Lanckorońskiej, docent UJK z zakresu **historii sztuki**. W tytule odcinka 13/12/ też mamy słowo ‘docent’ - przy czym jest ono już wymazane z drabinki awansu naukowego w Polsce - zatem tytuł jest wymyślony jako lekko ‘intrygujący’ - czy się udało?

W naszej serii o **przedwojennych** polskich profesorkach możemy przeczytać w odcinkach: 2, 30, 31, 39, 46, 54, 68, 134, 137, 146, 160, 166, 173, 188, 196, 206,

216, 223, 244, 245, 247 oraz 249, ale są to tylko te naukowczynie, o których są książki dostępne na księgarskim rynku – bo każdy odcinek naszej serii opiera się na publikacji wydanej drukiem, a w znikomej liczbie przypadków na plikach internetowych. Nie ma na rynku publikacji, ani strony sieciowej, która wymienia JE wszystkie, choć w serii omawiano tzw. składanki, gdzie równocześnie zestawiono sylwetki wielu bohaterek 68 lub 142.

W eseju omówiona będzie publikacja [2], a [1] jest tylko polecana. Omawiana książka jest wydawnictwem pokonferencyjnym, gdzie drukiem wydano pewne, ciekawe, ważne referaty. Książka ma miękkie okładki, jest sklejana, ma 103 strony. Zaczyna się od zdjęcia portretowego Heroiny, na papierze kredowym.

Pani Stefania Skwarczyńska z domu Strzelbicka urodziła się 17 listopada 1902r., w Kamionce Strumiłowej¹ koło Lwowa.

W 1939 roku została **profesorem nadzwyczajnym** w Oddziale Łódzkim Wolnej Wszechnicy Polskiej. W roku akademickim 1938/1939 przydzielono Jej Katedrę Historii i Teorii Literatury, której pełnienie przerwał wybuch II wojny światowej. Wcześniej zamieszkała (jak wiemy) na krótko w Łodzi i wykładając tam właśnie na **WWP**, **jednocześnie** nasza Heroina dojeżdżała do Lwowa, gdzie rozpoczęła wykładać teorię literatury. Była właśnie na kresach wschodnich, gdy rozpoczęła się **wojna** – mąż został powołany do wojska.

Książkę rozpoczyna wiersz o Bohaterce autorstwa pana Mariana Piechala, a następnie redaktor Jerzy Trzynadlowski² zamieścił Jej życiorys – skrótowo – jako wstęp do okolicznościowej publikacji. Autor/Edytor obronił doktorat we Lwowie pod Jej promotorstwem w 1939r., więc pisze oczywiście bardzo emocjonalnie, ale i rzeczowo. Rozdziały to referaty-artykuły. Pierwszy autorstwa Henryka Markiewicza to 'Życiorys i sylwetka naukowa' naszej Heroiny. Studiowała polonistyką we Lwowie na Uniwersytecie Jana Kazimierza, Jej wykładowcą oraz opiekun naukowym był Juliusz Kleiner – autor słynnego „Zarysu dziejów literatury polskiej”. Pomogła mu uratować się

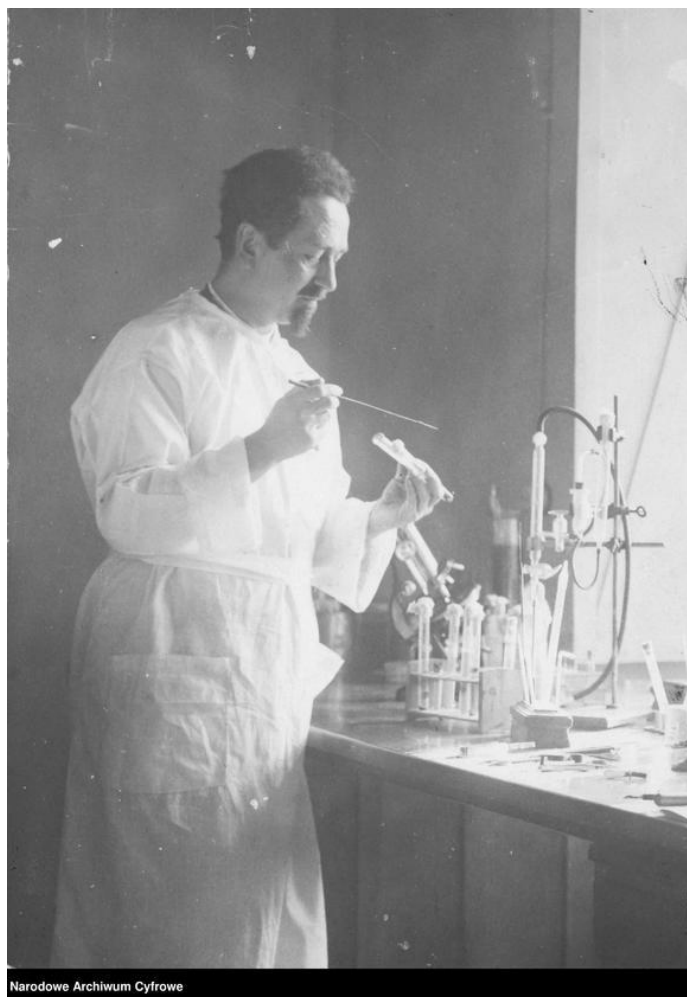
¹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Kamionka_Bu%C5%BCa%C5%84ska; wiadomości o miasteczku, położonym na północ, niedaleko Lwowa.

² https://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Trzynadlowski; o redaktorze;

Inna osoba o tym nazwisku jest wymieniana w odc. 249, ale to muzyk sprzed setek lat.

z Holokaustu – lokując u znanych sobie rodzin, on z kolei ‘wyciągnął’ Ją z zesłania do Kazachstanu (wcześniej, według Wikipedii – link poniżej). Obroniła doktorat w 1925r., zatem miała 23 lata – w amerykańskim stylu, dysertację wydano drukiem, co nawet dzisiaj nie jest zbyt częste. Potem pracowała okresowo jako nauczycielka szkół średnich w kresowych miastach, ale pracowała też naukowo, publikowała, wróciła na Uniwersytet, aby zdobyć habilitację tuż przed wojną. Jak wiemy wykładała też w Oddziale Wolnej Wszechnicy Polskiej w Łodzi. Uczelnia ta nieznana przez eseistę ze szkół – przewija się w życiorysach wielu innych Bohatek naszej serii. Dlatego Heroína po wojnie i zmianie granic Polski osiadła właśnie w Łodzi.

W czasie II wojny światowej zaangażowała się w konspirację, okresowo była nawet karmicielką wszy w Instytucie Weigla we Lwowie.

Okazuje się, że był to sposób na przeżycie, na posiadanie dokumentów – jakoś tam uwzględnianych przez Hitlerowców. W 1944r. jeszcze krótko pracowała na

Uczelni uruchomionej przez Stalinowców we Lwowie, ale dorabiała jako kelnerka, więc nie były to 'bajeczne' sumy. W maju 1945r. pojawiła się w Łodzi, tuż po formalnym zakończeniu wojny – po bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy. Tam wykładała w Wyższej Szkole Pedagogicznej³, ale także w Wyższej Szkole Teatralnej⁴!!!

Jak wynika z Wikipedii miała męża Tadeusza, zmarł w 1978r., a Ona w 1988r. Nie ma danych o losach ich dzieci. Na zesłanie, w okolice Almaty, jechała z dwójką dzieci swoich (córki) oraz chrześniakiem. Było to w kwietniu 1940r., a mąż przebywał w niemieckim ołagu. O niej pisała inna więźniarka Ola Watowa. Podobno, nie tylko Kleiner, ale także Wanda Wasilewska i Rudolf Weigl starali się o Jej powrót. W Instytucie/Archiwum AK im. Gen. Elżbiety Zawackiej w Toruniu jestteczka z dokumentami na Jej temat!! Eseista wyklikał.

Książka [1] skupia się na pracy naukowej i publikacjach, ale z innych źródeł warto zaczerpnąć dodatkowe dane świadczące iż była to Heroína. Eseista miał 3 doktorantów z Kazachstanu jako współ-promotor zagraniczny, dwóch pochodziło z okolic Almaty. Miasto to konkurowało z Pekinem co do organizacji olimpiady zimowej. Okolice to wielkie góry, a w zimie temperatury spadają **poniżej -30°C**, ich slajdy z miasta i okolic były porażające, ciekawe i pouczające.

³ https://pl.wikipedia.org/wiki/Wy%C5%BCsza_szko%C5%82a_pedagogiczna; informacja iż uczelnia przekształciła się w Uniwersytet ŁÓDZKI.

⁴ <https://culture.pl/pl/miejsce/panstwowa-wyzsza-szkola-filmowa-telewizyjna-i-teatralna-im-leona-schillera-w-lodzi>; o historii Uczelni, która przekształciła się w Łódzką - filmówkę: <https://www.filmschool.lodz.pl/>; strona uczelni - dziś – lipiec 2023r.

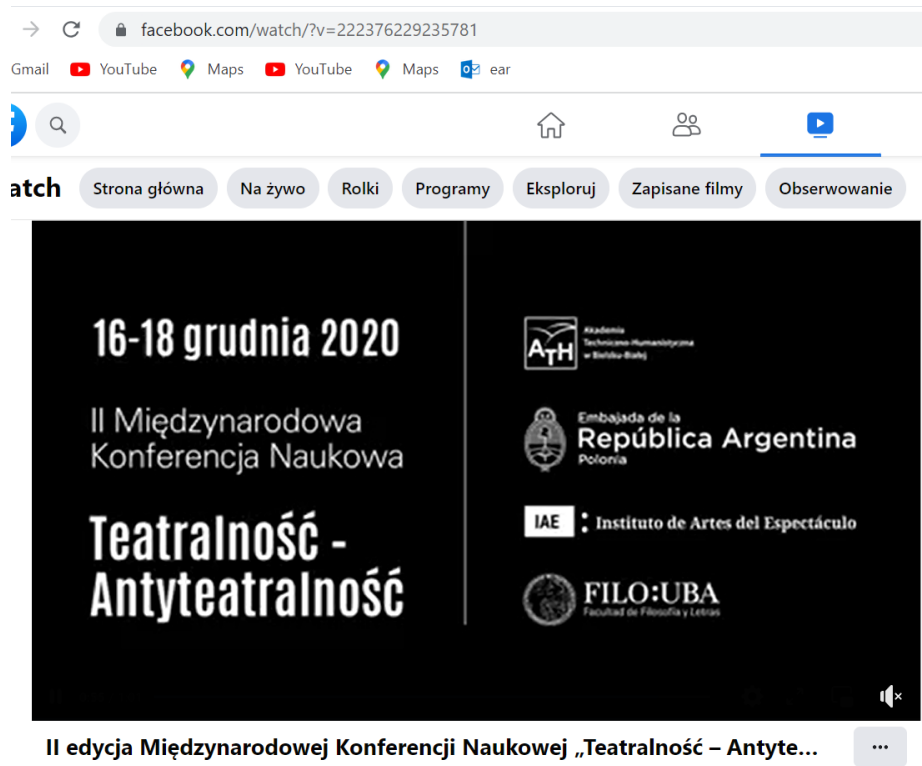
Wracamy zatem do naszej Uczonej. Opublikowała kilkaset prac, wiele książek o setkach stron. Zajmowała się teorią literatury, komparatystyką – porównywaniem dzieł na tle epok – polskich, francuskich i włoskich. Znała francuski wyśmienicie. Była kreatorką „życia naukowego” w otoczeniu Uniwersytetu – tzw. w towarzystwach naukowych, doprowadziła do powstania prestiżowego czasopisma „**Prace Polonistyczne**”, a także Łódzkiego Towarzystwa Naukowego – przekształcając uprzednio istniejące.

Na stronie 13 wymieniono ważne Jej książki: *Pomiędzy historią a teorią literatury* (1975), *Kierunki badań literackich* (1984), *W orbicie literatury, teatru, kultury naukowej* (1985), pracowała nad **Słownikiem rodzajów literackich**, ale wtedy uznano to za niepotrzebne.

Kolejne rozdziały to np.:

- * Jan Trzynadłowski: S. Skwarczyńska – jako badacz, nauczyciel i przyjaciel;
- * Irena Sławińska: Problematyka dramatu w pracach Stefanii Skwarczyńskiej. itd.

Prof. Irena Sławińska – była już Bohaterką naszej serii – odc. nr 55. Eseista uczestniczył w konferencji teatrologicznej na ATH w Bielsku-Białej.

W dzisiejszych czasach nie jest łatwo mówić i pisać o tatrze. To ważna dziedzina kultury, ale wydaje się bardzo **obecnie** paczona, udziwniana... nie w Bielsku.

Dalej np.:

* Teresa Cieślukowska: Teoria Literatury Stefani Skwarczyńskiej – gdzie podaje ona definicję naszej Heroiny z 1938r. odnoszącą się do dzieła literackiego, iż jest ono „twórczą manifestacją życia przez słowo”;

* Maria Janion: Stefania Skwarczyńska i obrazy poetyckie. Sama Prof. Janion była przedstawiona w naszej serii w odcinku **nr 86**.

Badanie literatury to dziś dziedzina dla fachowców, świat wariuje, albo się tylko zmienia...., media, czy sztuczna inteligencja wypierają utwory w starym stylu. Czyta się krótkie teksty, na ekranach smartfonów i tabletów, eseista ostatnio **nie** widywał czytelników w czytelnich bibliotecznych, ani w Bielsku, ani w Katowicach....

The screenshot shows a web browser displaying a news article on the website wnp.pl. The URL in the address bar is wnp.pl/tech/pisarze-zlozyli-pozew-wz-z-bezprawnym-wykorzystaniem-ich-ksiazek-do-trenowania-sztucznej-inteligencji-chatgpt,728680.html. The page features a navigation menu with categories like 'WSZYSTKIE BRANŻE', 'STREFA PREMIUM', 'POLSKA I ŚWIAT', 'WNP.TV', 'NOTOWANIA', 'KONFERENCJE', and 'MAGAZYN NOWY PRZEMYSŁ'. The main headline reads: 'Pisarze złożyli pozew wz. z bezprawnym wykorzystaniem ich książek do "trenowania" sztucznej inteligencji ChatGPT'. Below the headline, a sub-headline states: 'Kanadyjska pisarka Mona Awad i amerykański pisarz Paul Tremblay złożyli pozew do sądu federalnego w San Francisco przeciwko OpenAI, firmie, która stworzyła narzędzie sztucznej inteligencji ChatGPT. Awad i Tremblay twierdzą, że przedsiębiorstwo złamało'.

Eseista zdaje sobie sprawę, że jego eseje są ‘przestarzałe’, są inne portale jak „Piękniejsza strona nauki”, czy „Mujeres con ciencia” robione w innym stylu...

A Heroina w końcu została doceniona m.in. poprzez Doktorat Honoris Causa w macierzystej uczelni w Łodzi oraz prestiżowe członkostwo w PAN tj. Polskiej Akademii Nauk (razy dwa).

Polecane książki warto przeczytać, Heroinę warto poznać.

LINKI I PUBLIKACJE

<https://kpbc.umk.pl/dlibra/doccontent?id=201115>; teczka w Archiwum Armii Krajowej.

http://www.splodz.eu/?page_id=1734; o autorce.

<https://kalejdoskopkultury.pl/humanistyka-wg-skwarczynskiej/>; //wielka analiza twórczości

1. SKWARCZYŃSKA, Stefania: O pojęcie literatury stosowanej. *Pamiętnik Literacki*, 1931, 1: 1-23.
2. SKWARCZYŃSKA, Stefania: U źródeł autobiografii naukowej. *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*, 1987, 32.2: 279-312.
3. SKWARCZYŃSKA, Stefania: Z LITERACKIEJ HISTORII MICKIEWICZOWSKIEGO OBRAZU RETORYCZNEGO „KOŚCIÓŁ BEZ BOGA”. *Pamiętnik Literacki: czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej*, 1960, 51.1: 27-43.
4. GOMÓŁA, Anna, et al.: Praca naukowa to wydanie umysłu na ciągły niedosyt. Listy Stefanii Skwarczyńskiej do Czesława Zgorzelskiego. *Zagadnienia Rodzajów Literackich*, 2019, 62.3: 121-135.
5. SKWARCZYŃSKA, Stefania: *Mickiewicz et la révolution de Francfort en 1833*. Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1962.
6. SKWARCZYŃSKA, Stefania: Wokół dawnych zachodnioeuropejskich paranteli teatralnych Stańczyka z Wesela Wyspiańskiego. *Roczniki Humanistyczne*, 1976, 24.1: 115-126.
7. SKWARCZYŃSKA, Stefania: Diskussionsbeitrag zu Problemen der genologischen Systematik. 1959. //zatem znała też niemiecki
8. GOMÓŁA, Anna, et al.: Praca naukowa to wydanie umysłu na ciągły niedosyt. Listy Stefanii Skwarczyńskiej do Czesława Zgorzelskiego. *Zagadnienia Rodzajów Literackich*, 2019, 62.3: 121-135.

To było Jej marzenie – a dziś na rynku, jest wiele takich publikacji...

DALSZE JEJ PUBLIKACJE DO WYKLIKANIA

→ bazhum.muzhp.pl/autor/Skwarczyńska/Stefania/

Gmail YouTube Maps YouTube Maps ear

O projekcie

Czasopisma humanistyczne

Lista czasopism

Lista autorów

Lista wydawnictw

Szukaj

Wyszukiwanie zaawansowane

Stefania Skwarczyńska

Znaleziono 47 artykułów

Tytuł artykułu	Autorzy	Strony	Czynności
<p>O pojęcie literatury stosowanej <small>Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej, 1931, Tom 28 , Numer 1/4</small></p>	Stefania Skwarczyńska	s. 1-24	Pełny tekst Zacytuj Udostępnij
<p>Ze studiów o istotności i istocie rodzajów literackich : część druga <small>Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej, 1937, Tom 34 , Numer 1/4</small></p>	Stefania Skwarczyńska	s. 1-17	Pełny tekst Zacytuj Udostępnij
<p>Próba teorii rozmowy <small>Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej, 1932, Tom 29 , Numer 1/4</small></p>	Stefania Skwarczyńska	s. 1-51	Pełny tekst Zacytuj Udostępnij
<p>Przedmiot, metoda i zadania teorii literatury <small>Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej, 1938, Tom 35 , Numer 1/4</small></p>	Stefania Skwarczyńska	s. 6-27	Pełny tekst Zacytuj Udostępnij

o.pl/szukaj,Stefania_Skwarczyńska

Maps YouTube Maps ear

GŁÓWNE KSIĄŻKI STEFANII SKWARCZYŃSKIEJ

Tomy autorskie

- *Ewolucja obrazów u Słowackiego*. Lwów 1925
- *Szkice z zakresu teorii literatury*. Lwów 1932
- *Teoria listu*. Lwów 1937 (pierwsze wznowienie: Białystok 2005)
- *Studia i szkice literackie*. Warszawa 1953
- *Wstęp do nauki o literaturze*. Warszawa 1954-1965, tomy I-III
- *Mickiewiczowskie "powinowactwa z wyboru"*. Warszawa 1957
- *Leona Schillera trzy inscenizacje "Nie-Boskiej komedii" Zygmunta Krasińskiego*. Warszawa 1959
- *W kręgu wielkich romantyków polskich*. Warszawa 1966
- *Wokół teatru i literatury*. Warszawa 1970
- *Pomiędzy historią a teorią literatury*. Warszawa 1975
- *Kierunki w badaniach literackich*. Warszawa 1984
- *W orbicie literatury - teatru - kultury naukowej*. Warszawa 1985

encyklopediateatru.pl/osoby/18909/stefania-skwarczynska#

YouTube Maps YouTube Maps ear

e+p ENCYKLOPEDIA
TEATRU
POLSKIEGO

data i miejsce urodzenia

17 listopada 1902, Kamionka Strumiłowa/k Lwowa

data i miejsce śmierci

28 kwietnia 1988, Łódź

<https://encyklopediateatru.pl/osoby/18909/stefania-skwarczynska#>; o HEROINIE; Bibliografia – warto kliknąć.

lubimyczytac.pl/autor/101816/skwarczynska-stefania

YouTube Maps YouTube Maps ear

lubimyczytać

Wpisz tytuł książki, autora, słowa kluczowe...

Źródło zdjęcia.

Stefania Skwarczyńska

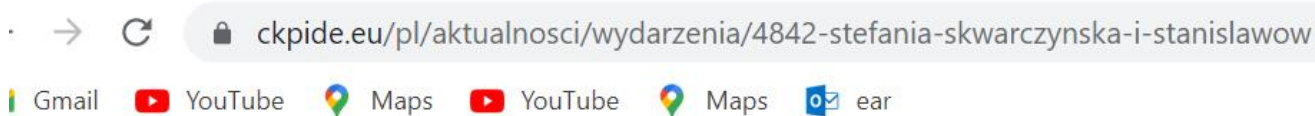
12 książek

Pisze książki: językoznawstwo, nauka o literaturze

Urodzona: 17 listopada 1902

Zmarła: 22 kwietnia 1988

Komparatystka, teoretyk i historyk literatury, teatrolog. Absolwentka i docent Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, związana z jego losami do końca wojny; 1940 na zesłance w Kazachstanie; 1941-44 tajne nauczanie; żołnierz AK. Od 1945 w Łodzi (animowała tu życie naukowe w latach 30.) jako profesor współtworzący Uniwersytet Łódzki i PWST.

18 marca 2022

Like 1

Stefania Skwarczyńska (Fot. miastol.pl)

Stefania Skwarczyńska (1902-1988) – polska teoretyk i historyk literatury, teatrolog, profesor zwyczajny, doktor honoris causa Uniwersytetu Łódzkiego. Urodziła się 17 listopada 1902 roku w Kamionce Strumiłowej w pobliżu Lwowa, w rodzinie ziemiańskiej. Ze strony ojca pochodziła z rodu Strzelbickich herbu Sas, a ze strony matki wywodziła się z rodu Ścibor-Rylskich herbu Ostoja.

<https://www.ckpide.eu/pl/aktualnosci/wydarzenia/4842-stefania-skwarzynska-i-stanislawow;>

warto kliknąć długi tekst, wiele informacji !!!

uni.lodz.pl/o-universytecie/odznaczenia-ul/doktorzy-honoris-causa-ul/prof-stefania-skwarczynska

uTube Maps YouTube Maps ear

O UNIWERSYTECIE | UNIWERSYTET |

DOKTOR HONORIS CAUSA: PROF. STEFANIA SKWARCZYŃSKA

Polska literaturoznawca, teatrolog, profesor Uniwersytetu Łódzkiego. Wybitna twórczyni teorii literatury w Polsce, szczególnie genealogii literackiej, teatrolog. Pierwszy w Polsce docent w zakresie teorii literatury (1937 - Uniwersytet we Lwowie), organizatorka Katedry, później Instytutu Teorii Literatury, Teatru i Filmu Uniwersytetu Łódzkiego.

Autorka *Wstęp do nauki o literaturze* (1954), *W kręgu wielkich romantyków polskich* (1966), *Pomiędzy historią a teorią literatury* (1975), oraz *W orbicie literatury, teatru i kultury naukowej* (1985). Założycielka i długoletni redaktor międzynarodowego czasopisma "Zagadnienia rodzajów literackich". Profesor Uniwersytetu Łódzkiego w latach 1945- 1972. Członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk.

<https://www.uni.lodz.pl/o-universytecie/odznaczenia-ul/doktorzy-honoris-causa-ul/prof-stefania-skwarczynska;>

uni.lodz.pl/o-universytecie/odznaczenia-ul/doktorzy-honoris-causa-ul

uTube Maps YouTube Maps ear

+ 1982 r.

- 1981 r.

- Prof. Stefania Skwarczyńska

szkolnictwo.pl/szukaj,Stefania_Skwarczyńska

ube Maps YouTube Maps ear

Startuj z nami!

szkolnictwo.pl
praca, nauka, rozrywka...

Szukaj szkoły!

NAZWA LUB ADRES MIASTO DO

Uczelnie Mój profil/Znajomi Poczta/Dokumenty Przewo

Data Analyst 100% remote
Poziom: mid / Warszawa
Tryb: home office work

Stefania Skwarczyńska

Stefania Skwarczyńska

Stefania Skwarczyńska, z domu Strzelbicka (ur. 17 listopada 1902 w Kamionce Strumiłowej koło Lwowa, zm. 28 kwietnia 1988 w Łodzi) — polska uczona, teoretyk i historyk literatury, teatrolog, profesor zwyczajny, doktor *honoris causa* Uniwersytetu Łódzkiego .

SPIS TREŚCI

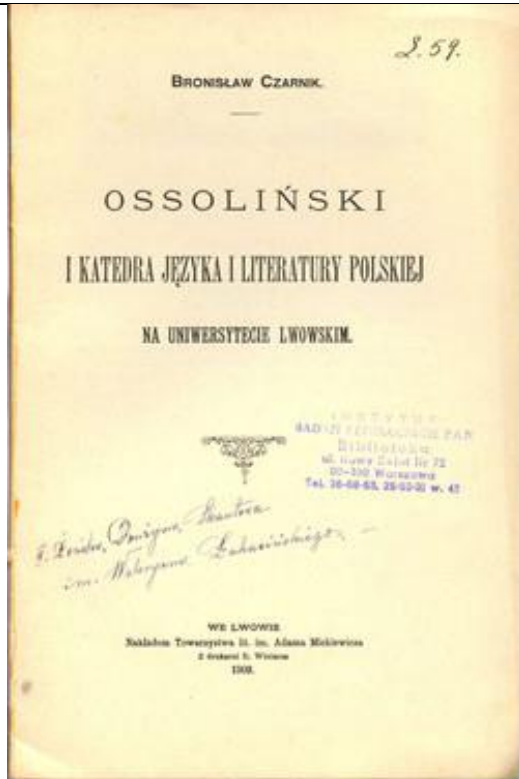
- **1 Biografia**
- **2 Dorobek naukowy**
- **3 Główne książki Stefanii Skwarczyńskiej**
 - **3.1 Tomy autorskie**
 - **3.2 Antologia tekstów źródłowych**
- **4 Opracowania**

https://szkolnictwo.pl/szukaj,Stefania_Skwarczy%C5%84ska;

szerokie opracowanie ujmujące wszelkie aspekty Jej życia i twórczości !!

ZDJĘCIA PRZY OKAZJI

LWÓW

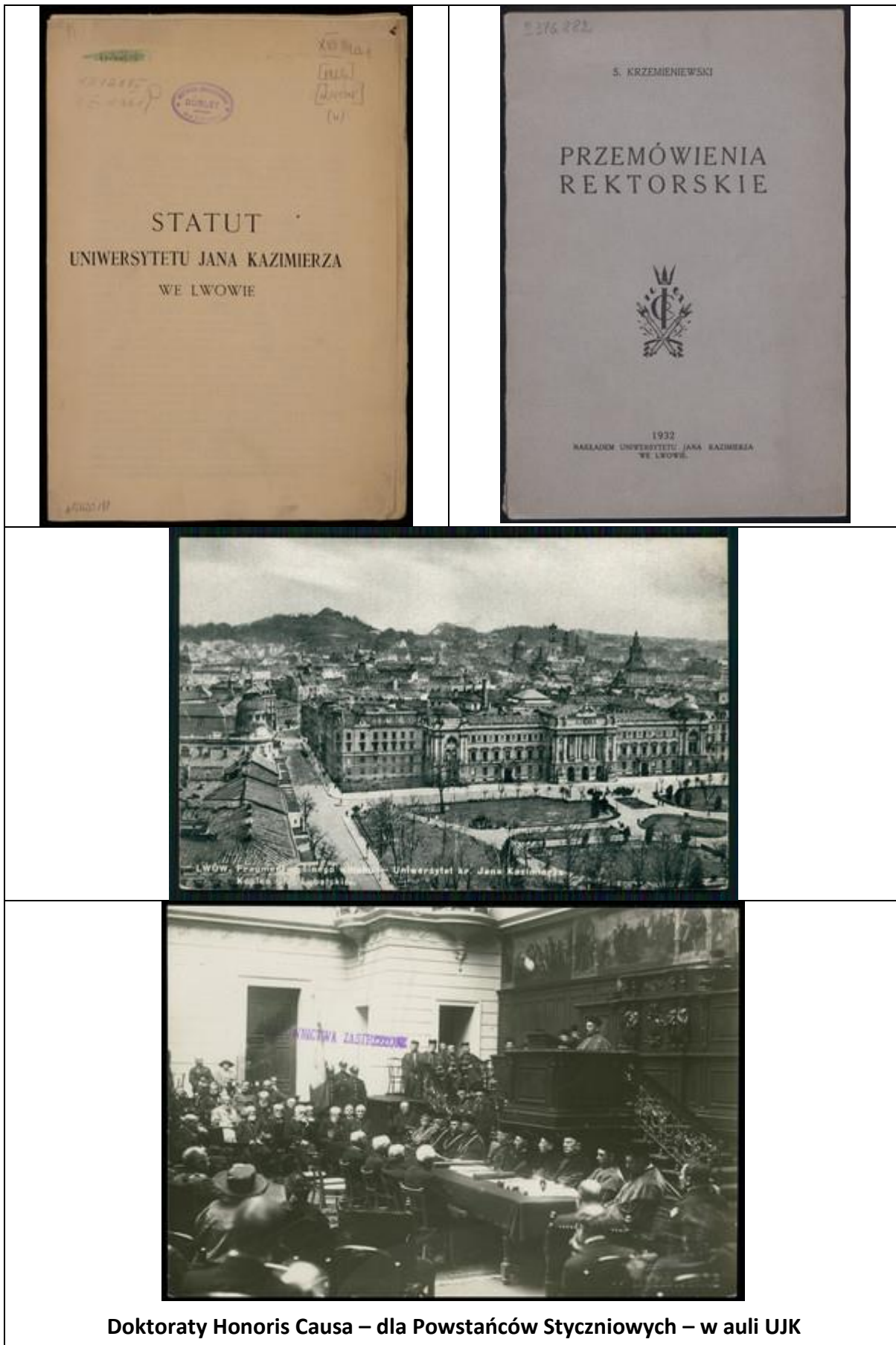

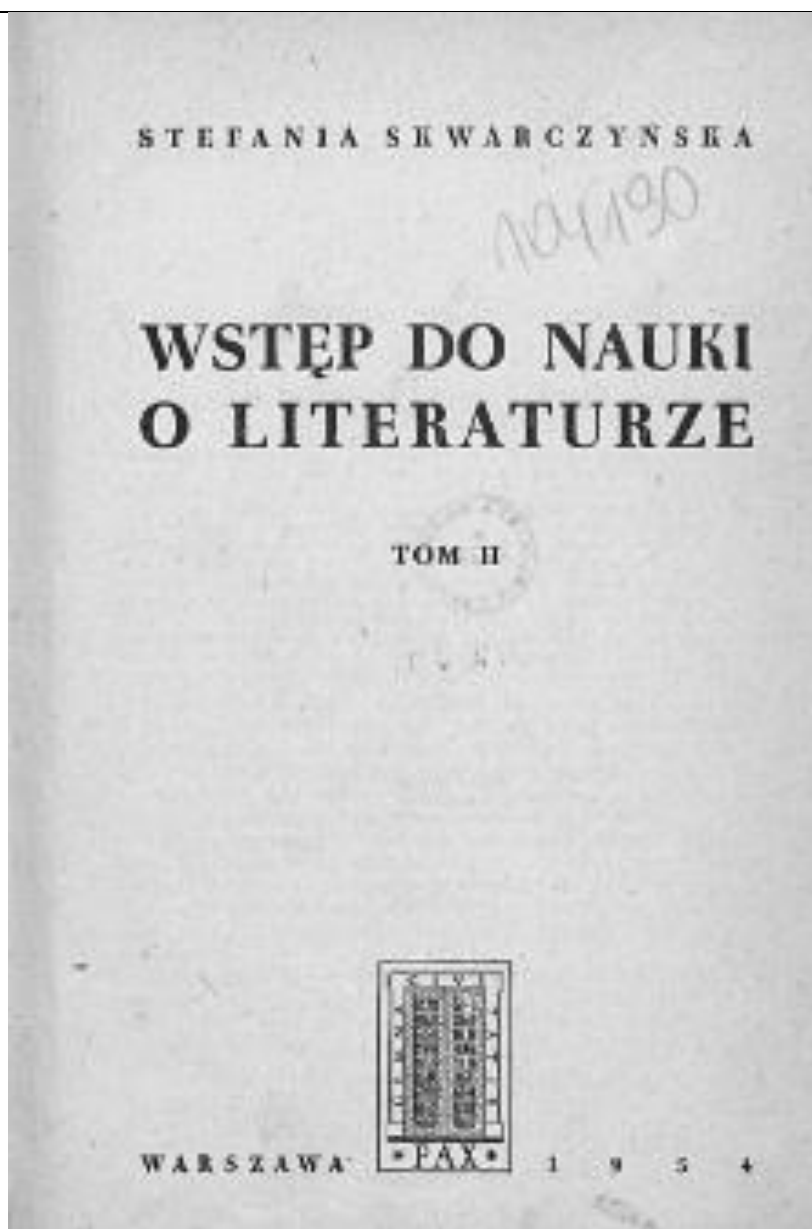
Pracownicy Bibliotek we Lwowie

Uniwersytet i Kościół św. Mikołaja

Doktoraty Honoris Causa – dla Powstańców Styczniowych – w auli UJK

JEJ PUBLIKACJA

INFORMACJA z NAC

Otwarcie **Oddziału Wolnej Wszechnicy Polskiej w Łodzi** nastąpiło 28.10.1928 r. Studia prowadzono na wydziałach: Nauk Politycznych i Społecznych, Humanistycznym oraz Pedagogicznym, a od 1929 r. Matematyczno-Przyrodniczym. Od 1934 r. dyplomy Wolnej Wszechnicy Polskiej zostały uznane za równorzędne z dyplomami Państwowego Instytutu Nauczycielskiego, a Wszechnica została zaliczona w poczet prywatnych szkół akademickich w Polsce. Jej działalność została zawieszona w 1939 r.

Reaktywowano ją w 1945 r. W 1953 r. uczelnia uległa likwidacji, a jej majątek oraz kadrę pedagogiczną przejął Uniwersytet Łódzki.

Warszawa

Wolna Wszechnica Polska – prywatny przedwojenny Uniwersytet
mało znany – miał ODDZIAŁ W ŁODZI!; uzupełnienie do kilku dawnych odcinków...

Narodowe Archiwum Cyfrowe

WOLNA WSZECHNICA POLSKA

ROK XXVII

ODDZIAŁ W ŁODZI

ROK V

SKŁAD OSOBOWY
I
SPIS WYKŁADÓW

NA ROK AKADEMICKI

1932/33

Ł O D Ź

NAKŁADEM WOLNEJ WSZECHNICY POLSKIEJ, ODDZIAŁU W ŁODZI

1932

18. inu. 22101

W archiwum cyfrowym UNIWERSYTETU ŁÓDZKIEGO znaleziono powyższy dokument – wydany w 1932 roku, a zatem wtedy nasza HEROINA tam nie pracowała.
<https://bcu1.lib.uni.lodz.pl/dlibra/publication/21415/edition/17356/content>;

SKŁAD OSOBOWY W ROKU AKAD. 1932/33.

Członkowie honorowi:

Józef Piłsudski (wybrany dnia 19 listopada 1919 r.).
Ludwik Krzymicki (wybrany dnia 20 maja 1922 r.).
Władysław Grabski (wybrany dnia 24 maja 1924 r.).
Stanisław Kalinowski (wybrany dnia 24 maja 1924 r.).

SENAT AKADEMICKI:

R e k t o r :

Teodor Vieweger

Prorektor:

Stanisław Słoński

Sędzia Wszechniczy:

Aleksander Mogilnicki

Sekretarz Senatu:

Aleksander Lawrynowicz

Podsekretarz Senatu:

Adam Erttinger

Dziekani Wydziałów:

Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego:

Kazimierz Stołyhwo

Wydziału Humanistycznego:

Stanisław Poniatoński

Wydziału Nauk Politycznych i Społecznych:

Władysław Maliniak

Wydziału Pedagogicznego:

Wiktor Wąsik

Delegaci Wydziałów:

Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego:

Stefan Straszewicz

Wydziału Humanistycznego:

Natalja Gąsiorowska-Grabowska

Wydziału Nauk Politycznych i Społecznych:

Artur Żabicki

Wydziału Pedagogicznego:

Helena Radlińska

**W lewym, dolnym rogu mamy dwa nazwiska BOHATEREK naszej serii:
 Natalia Gąsiorowska-Grabowska – odc. 245, Helena Radlińska – odc. 166.**

KOMISJE SENATU ODDZIAŁU w ŁODZI:

Ogólno-organizacyjna: Rektor *T. Vieweger* (przewodniczący), *A. Lawrynowicz* (sekretarz), *A. Żabicki*, *K. Stolyhwo*, *S. Poniatowski*, *W. Maliniak*, *W. Wąsik*.

Imatrykulacyjna: Rektor *T. Vieweger* (przewodniczący), *A. Lawrynowicz*, *W. Wąsik*, *K. Stolyhwo*, *S. Poniatowski*, *W. Maliniak*.

Regulaminowo-Prawna: *A. Mogilnicki* (przewodniczący), *A. Żabicki*, *S. Straszewicz*.

Biblioteczna i wydawnictw naukowych: *S. Poniatowski* (przewodniczący), *H. Radlińska*, *Z. Daszyńska-Golińska*, *N. Gąsiorowska-Grabowska*, *K. Stolyhwo*.

Wykładów niestałych: *N. Gąsiorowska-Grabowska* (przewodniczący), *A. Ettinger*, *I. Myślicki*, *L. Wertenstein*, *M. Grotowski*.

Egzaminów wstępnych (z kadencją w Warszawie): *M. Grotowski* (przewodniczący), członkowie: *A. Boleski*, *N. Gąsiorowska-Grabowska*, *S. Poniatowski*, *S. Straszewicz*, *S. Lisiecki*, *H. Radlińska*.

SKŁAD OSOBOWY.

Wykaz obejmuje władze akademickie i grono wykładowców w Łodzi. Całkowity wykaz personelu W. W. P. podany jest w składzie osobowym Centrali na rok akademicki 1932/33.

Profesorowie:

Biegeleisen Leon Władysław, Dr., prof. polityki ekonomicznej. Warszawa, Żolibórz oficerski, Czarnieckiego 13.

Boleski Andrzej, prof. historii literatury polskiej. Warszawa, Wolska 19.

Bornstein Benedykt, Dr., prof. filozofii systematycznej. Prodziekan Wydziału Humanistycznego. Warszawa, Żórawia 21.

Daszyńska-Golińska Zofja, Dr., prof. ekonomii politycznej. Warszawa, Grójecka 43.

Drogoszewski Aureli, prof. historii literatury polskiej. Warszawa, Grójecka 43.

Dziewulski Stefan, prof. historii doktryn ekonomicznych. Prodziekan Wydziału Nauk Politycznych i Społecznych. Warszawa, Aleje Ujazdowskie 33.

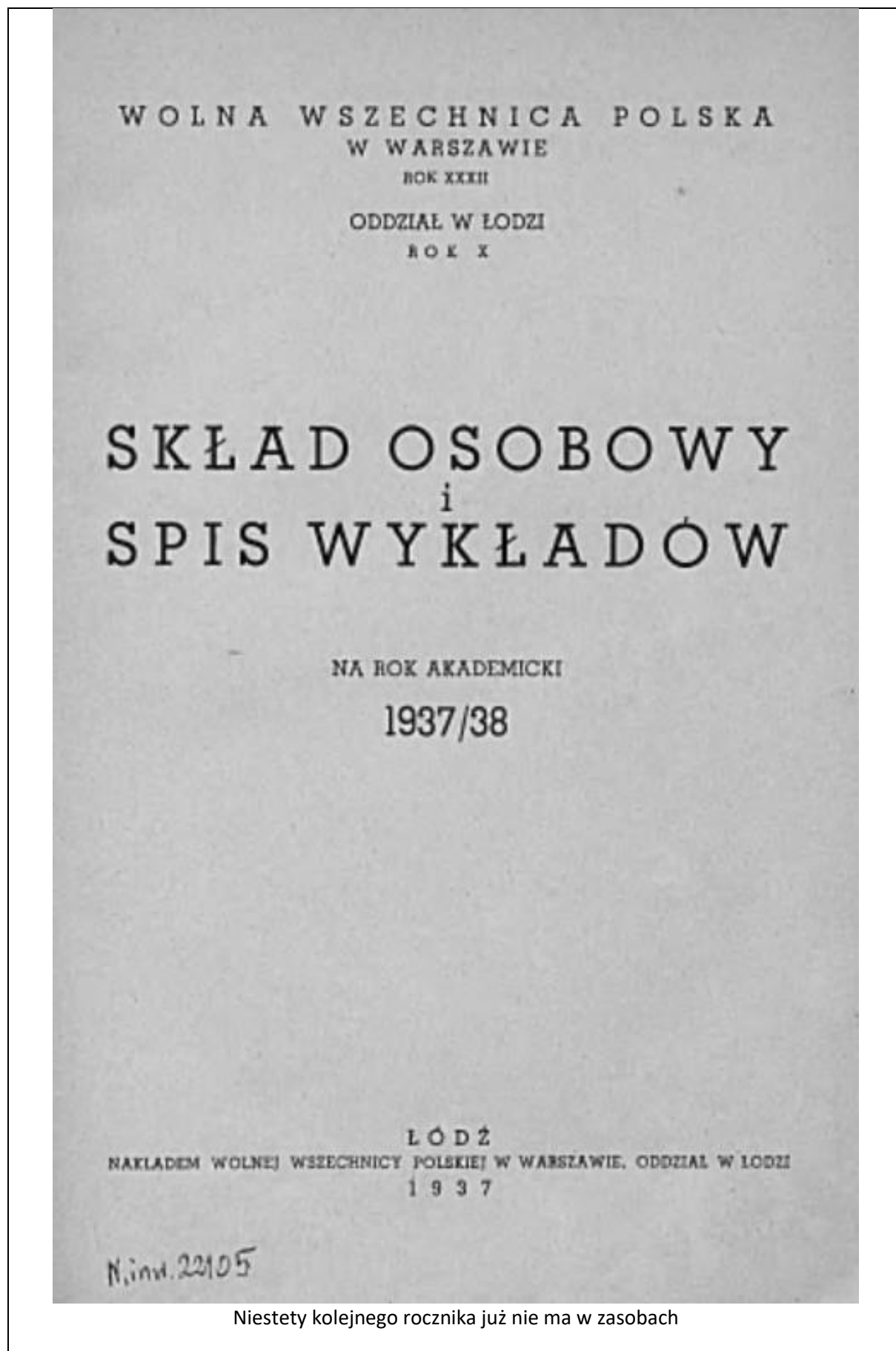
Dzwonkowski Władysław, prof. historii nowożytnej. Sekretarz Wydziału Humanistycznego. Warszawa, Śmolna 20.

Ettinger Adam, Dr., prof. kryminologii. Podsekretarz Senatu. Warszawa, Wolska 66.

Czwarta na liście profesorów: Zofia Daszyńska-Golińska – odc. nr 206

<p>HISTORJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA EUROPY ZACHODNIEJ — 1 godz. tyg. rocznie — prof. dr. N. Gąsiorowska-Grabowska poniedziałek, godz. 3—4.</p>	środa, godz. 7—8.
<p>SEMINARJUM Z HISTORJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ — 1 godz. tyg. rocznie — prof. dr. N. Gąsiorowska-Grabowska poniedziałek, godz. 6—8 (co drugi tydzień).</p>	
<p>ĆWICZENIA Z HISTORJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ — 2 godz. tyg. rocznie — prof. dr. N. Gąsiorowska-Grabowska współ ze starszym asystentem dr. J. Krasicką wtorek, godz. 6—8.</p>	
<p>HISTORJA POWSZECHNA NOWOŻYTNA (1789—1830) — 2 godz. tyg. rocznie — prof. dr. N. Gąsiorowska-Grabowska poniedziałek, godz. 4—6.</p>	
<p>SEMINARJUM Z HISTORJI POWSZECHNEJ NOWOŻYTNEJ — 1 godz. tyg. rocznie — prof. dr. N. Gąsiorowska-Grabowska poniedziałek, godz. 6—8 (co drugi tydzień).</p>	
<p>ĆWICZENIA Z HISTORJI POWSZECHNEJ NOWOŻYTNEJ — 2 godz. tyg. rocznie — prof. dr. N. Gąsiorowska-Grabowska współ ze starszym asystentem dr. J. Krasicką poniedziałek, godz. 6—8.</p>	
<p>WYBRANE ZAGADNIENIA PEDAGOGIKI SPOŁECZNEJ — 1 godz. tyg. rocznie — prof. H. Radlińska środa, godz. 5—6.</p>	
<p>EKONOMJA POLITYCZNA — 2 godz. tyg. rocznie — prof. dr. Z. Daszyńska-Golińska **)</p> <p>ĆWICZENIA Z EKONOMJI POLITYCZNEJ — 1 godz. tyg. rocznie — prof. dr. Z. Daszyńska-Golińska współ ze starszym asystentem p. E. Rossetem **)</p>	

Dr Jadwiga Krasicka (jako st. asystent) – Odc. nr 245

Niestety kolejnego rocznika już nie ma w zasobach

Roszkowski Antoni, dr ks. prof. nadzwyczajny ekonomii społecznej. Zgierz, Kościelna 7.
Roszkowski Wacław, dr prof. tytułowany zoologii i prowadzący zleczone wykłady z biologii, prof. nadzwyczajny Uniw. J. Piłsudskiego. Warszawa, Bagatela 15.
Skalińska Maria, dr prof. zwyczajny botaniki. Warszawa, Sękońska 3 m. 14.
Słoński Stanisław, dr prof. honorowy językoznawstwa słowiańskiego. Warszawa, Litewska 2.
Szweykowski Zygmunt, dr prof. nadzwyczajny historii literatury polskiej. Warszawa, Marszałkowska 113 m. 37.
Truchim Stefan, dr prof. nadzwyczajny historii i organizacji szkolnictwa w Polsce. Sekretarz Wydziału Pedagogicznego. Warszawa, Żoliborz, Plac Inwalidów 8 m. 18.

Nie było RODO

Podawano adresy prywatne kadry;

trzecia od góry: MARIA SKALIŃSKA – odc. nr 244

<https://bcul.lib.uni.lodz.pl/dlibra/results?q=wolna+wszechnica+polska&action=SimpleSearchAction&type=-6&p=0>; wiele innych zdigitalizowanych roczników informatora, można poklikać i poczytać.

Narodowe Archiwum Cyfrowe

BUDYNEK WWP w Warszawie w 1945 roku!!

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Antoni Górski - ekonomista, prawnik, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, rektor Wolnej Wszechnicy Polskiej. Fotografia portretowa.

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Ludwik Hirszfeld, doktor medycyny, bakteriolog, immunolog, serolog, profesor Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie. Fotografia sytuacyjna.

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Źródło: Wikipedia – Jej portret nagrobny

**Źródło: Wikipedia – portret nagrobny męża Bohaterki
Tadeusza Feliksa Skwarczyńskiego**
[https://pl.wikipedia.org/wiki/Tadeusz_Feliks_Skwarczy%C5%84ski;](https://pl.wikipedia.org/wiki/Tadeusz_Feliks_Skwarczy%C5%84ski)

Zdjęcia wykonał eseista Stan Zawiślak oraz NAC i Polona.